

Dato: 10. december 2019

Afrapportering på handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdningen på personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden – november 2019

I forbindelse med besvarelsen af samrådsspørgsmål D den 27. august 2019 i Folketingets Retsudvalg fremlagde justitsministeren Rigspolitiets og Rigsadvokatens handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdning og sagsbehandlingstid på personfarlig kriminalitet. Personfarlig kriminalitet omfatter bl.a. vold, voldtægt, drab, brandstiftelse, blufærdighedskrænkelser, røveri og trusler.

På kort sigt er formålet med handlingsplanen at sikre, at *alle* sager om personfarlig kriminalitet konsekvent tildeles den højeste prioritet, og at forurettede underrettes om behandlingen af deres sag. Handlingsplanens initiativer skal samtidig reducere den historisk høje sagsbeholdning i politi og anklagemyndighed og sikre, at der fremover skabes et balanceret gennemløb i sagsbehandlingen, sådan at sagsophobningen på personfarlig kriminalitet bremses, de nuværende sagsbunker og de ældste sager håndteres, og sagsbehandlingstiden på området nedbringes.

Varige nedbringelser af sagsbeholdningen og sagsbehandlingstiden forudsætter en langsigtet og konsekvent prioritering af både den personfarlige kriminalitet og straffesagsområdet generelt, hvilket i handlingsplanen er konkretiseret i følgende elementer:

- Med udgangen af 2020 er beholdning, alder og sagsbehandlingstid i sager om personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden reduceret med 20 pct. i forhold til første halvår 2019
- Personfarlig kriminalitet prioriteres konsekvent højest i den daglige visitation af indkomne anmeldelser og i håndteringen af ældre sager
- Politikredsene er forpligtede til at holde den forurettede borger underrettet – senest seks måneder efter anmeldelse af en sag om personfarlig kriminalitet skal borgeren underrettes om status og videre forløb

Rigspolitiet og Rigsadvokaten præsenterer i nærværende notat en status på handlingsplanens fremdrift pr. november 2019 – både centralt hos Rigspolitiet og Rigsadvokaten, hos de regionale statsadvokater samt decentralt i politikredsene. Rigspolitiet og Rigsadvokaten afrapporterede status på handlingsplanen første gang ved udgangen af oktober 2019, jf. notat af 5. november 2019 om "*Afrapportering på handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdningen på personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden – oktober 2019*", som findes på Rigspolitiets og Rigsadvokatens hjemmeside.

Rigspolitiet og Rigsadvokaten har siden sidste afrapportering for oktober 2019 haft særligt fokus på implementeringen af underretningspligten, hvor der siden primo november 2019 har været etableret mulighed for at registrere efterlevelse af pligten i POLSAS.

Det er Rigspolitiets og Rigsadvokatens forventning, at politikredsene samlet vil opfylde handlingsplanens mål for beholdningens størrelse og den gennemsnitlige alder ved udgangen af 2019. Nedenstående tabel 1 viser dog, at det er nødvendigt fortsat at have fuldt fokus på særligt nedbringelsen af den gennemsnitlige alder for sager uden sigtelse, hvis målsætningen om en reduktion med 10 pct. pr. 1. januar 2020 skal realiseres.

I det følgende gennemgås handlingsplanens enkelte elementer samt den foreløbige status på fremdrift på implementering og målopfyldelse.

Mål for sager vedrørende personfarlig kriminalitet

Handlingsplanen fastslår, at politiets og anklagemyndighedens beholdning og sagsbehandlingstid i sager om personfarlig kriminalitet med udgangen af 2020 skal være reduceret med 20 pct. Derfor har politiet og anklagemyndigheden i handlingsplanen fastsat følgende mål:

1. januar 2020 vil beholdningen være reduceret med 10 pct.¹ både i antal og alder i sager om personfarlig kriminalitet på tværs af politi og anklagemyndighed. Dette omfatter:

- Beholdningen af verserende sager uden sigtelser reduceres med 10 pct. – både antallet og alderen.
- Beholdningen af verserende sigtelser uden tiltaler reduceres med 10 pct. – både antallet og alderen.

1. april 2020 vil der være en tilsvarende 10 pct. reduktion² i sagsbehandlingstiden for personfarlig kriminalitet på tværs af politi og anklagemyndighed. Dette omfatter:

- Sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til afgørelse af tiltalespørgsmålet reduceres med 10 pct.

1. januar 2021 vil den samlede reduktion i antal af, alder på og sagsbehandlingstid være på 20 pct.³ i sager om personfarlig kriminalitet på tværs af politi og anklagemyndighed.

Status på målopfyldelsen for politi og anklagemyndighed fremgår nedenfor.

¹ 10 pct. reduktion ift. 1. halvår 2019.

² 10 pct. reduktion ift. 1. halvår 2019.

³ 20 pct. reduktion ift. 1. halvår 2019.

Tabel 1: Målopfyldelse for november 2019

Side 3

Sagsbehandlingstid (dage)	2014	2015	2016	2017	2018	1. halvår 2019	Jul. 2019 til nov. 2019
Anmeldelse til afgørelse af tiltalsspørgsmål	134	137	143	151	149	242	202
Mål – 1. kvartal 2020							218
<i>Difference mellem mål og status</i>							16
Sagsbeholdning (antal)	2014	2015	2016	2017	2018	1. halvår 2019	November 2019
Sager uden sigtelse	3.207	4.605	7.491	11.171	9.009	9.096	8.063
Mål – dec. 2019							8.186
<i>Difference mellem mål og status</i>							123
Sigelser uden tiltale	-	-	5.621	6.235	11.188	8.986	7.532
Mål – dec. 2019							8.087
<i>Difference mellem mål og status</i>							555
Alder på sagsbeholdning (dage)	2014	2015	2016	2017	2018	1. halvår 2019	November 2019
Sagsbeholdning uden sigtelse	158	140	146	164	172	184	189
Mål – dec. 2019							166
<i>Difference mellem mål og status</i>							-23
Sigelser uden tiltale	-	-	126	140	213	184	155
Mål – dec. 2019							166
<i>Difference mellem mål og status</i>							11

Note:

Data for 2014 - 1. halvår 2019 er fra det berigtigede faktaark pr. 27. september 2019. Data for status pr. november 2019 er fra den 30. november 2019.

Sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til afgørelse af tiltalsspørgsmål er faldet fra 242 dage i gennemsnit i 1. halvår 2019 til 202 dage i gennemsnit i perioden juli-november 2019. Dette er lavere end målet for 1. kvartal 2020. Det bemærkes, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 1. halvår 2019 var længere end normalt, da de fleste af de såkaldte Umbrella-sager afventede en afgørelse i Højesteret (som faldt i januar 2019), før der blev rejst tiltale.

Beholdningen af verserende sager uden sigtelse er faldet fra 9.096 i 1. halvår til 8.063 i november 2019 og ligger således aktuelt under målet om nedbringelse med 10 pct. ved udgangen af 2019. Omvendt er den gennemsnitlige alder på sagsbeholdningen uden sigtelser steget siden 1. halvår 2019 til 189 dage, hvilket er 23 dage over målet for udgangen af 2019. Rapporteringen viser, at politikredsene behandler flere sager om personfarlig kriminalitet, end der anmeldes, men at politikredsene fortsat har en udfordring med at få behandlet de ældre sager. Samtidig oplever flere kredse at have flere ældre sager liggende, som det ikke er muligt at færdigbehandle, eksempelvis fordi der er en eftersøgt i sa-

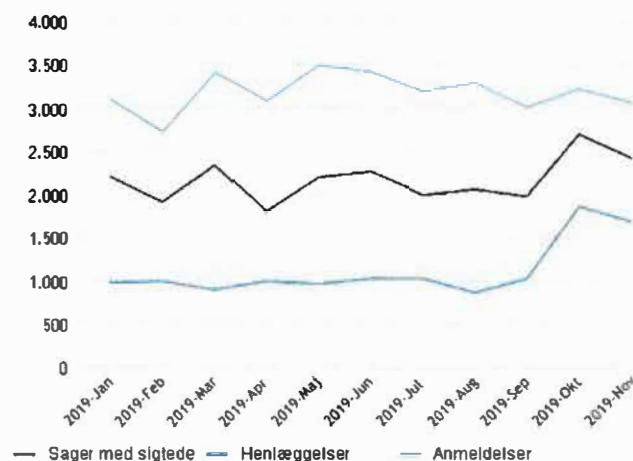

gen. Når sagsbeholdningen reduceres, vil disse sager påvirke den gennemsnitlige sagsalder i endnu højere grad end tidligere.

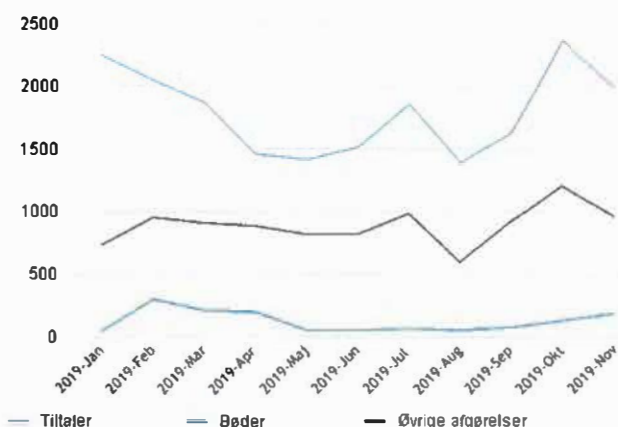
Beholdningen af verserende sager med sigtelser uden tiltale er faldet fra 8.986 sager i 1. halvår 2019 til 7.532 sager i november 2019, hvilket er lavere end målet om en reduktion med 10 pct. inden udgangen af 2019. Den gennemsnitlige alder på sagsbeholdningen af sager med sigtelse uden tiltale er også faldet til et niveau, som er lavere end målet om en reduktion med 10 pct. inden udgangen af 2019. Der skal dog fortsat være fokus på målet, da en nedbringelse af sager uden sigtelse kan medføre en øget mængde af sager med sigtelse uden tiltale.

Faldet i beholdningen af sager uden sigtelser og sager med sigtelser uden afgørelse af tiltalsspørgsmål skyldes, at både politiet og anklagemyndigheden har behandlet flere sager, end der er anmeldt, og afgjort tiltalsspørgsmålet i flere sigtelser, end der er rejst i perioden. Dette fremgår af figur 1 og 2, der viser udviklingen i 2019 fordelt på måneder.

Figur 1: Anmeldelser, henlæggelser og sigtelser i 2019 fordelt på måneder – personfarlig kriminalitet

Figur 2: Tiltaler, bøder og øvrige afgørelser i 2019 fordelt på måneder

Note: Figur 1 omfatter anmeldelser, sigtelser og henlæggelser opgjort som antal sager, og figur 2 omfatter tiltaler, øvrige afgørelser og bøder opgjort som antal forhold. En sag svarer til et journalnummer i POLSAS, og et forhold svarer til en person sigtet på en sag. Der kan være flere personer sigtet i en sag/fleere forhold i en sag. Data er opgjort dynamisk, hvorfor efteropdateringer af sagerne i POLSAS kan påvirke antallet af sager og forhold bagud i tid. Figureerne kan således ændre sig for de enkelte måneder som følge af efteropdateringer af sagerne i POLSAS

Antallet af anmeldelser vedrørende personfarlig kriminalitet er stort set uændret i november 2019. Dog er der sket et lille fald i sager med sigtede samt henlagt færre sager sammenlignet med oktober 2019. Dog er der over hele 2019 stadigvæk sket en stigning i både antal af sager med sigtede samt i antal henlagte sager. Som led i en fokuseret nedbringelse af beholdningen af verserende sager vil der uundgåeligt være udsving i antallet af henlæggelser og sigtelser. De regionale statsadvokater følger løbende udviklingen i henlæggelse af sager – både som led i deres generelle tilsyn med politikredsnes straffesagsbehandling og som klagemyndighed i forhold til sager, hvor en sluttet sag påklages til statsadvokaten.

Tabel 2 viser målopfyldelsen for de enkelte politikredse. På tværs af landet er der reduceret i beholdningen af både sager uden sigtelse og af sigtelser uden afgørelse af tiltale-spørgsmål.

I Københavns Politi er særligt den gennemsnitlige alder på sager uden sigtelse steget siden juni 2019, hvilket er med til at påvirke det samlede gennemsnit for hele landet. Københavns Politi har oplyst, at en af årsagerne til stigningen er genoptagelsen af tidligere henlagte sager i forbindelse med yderligere efterforskning. Herudover er der mange igangværende efterforskninger, som bl.a. vedrører eftersøgninger. Københavns Politi har endvidere oplyst, at kredsen målrettet har allokeret mange medarbejderressourcer til opgaven med at nedbringe beholdningen af sager om personfarlig kriminalitet. Politikredsen forventer fortsat at kunne opfylde målet om at nedbringe antallet af sager som forudsat men bemærker, at det vurderes at være en udfordring at nå målet om at nedbringe den gennemsnitlige alder til det forudsatte niveau ved årsskiftet. Rigspolitiet og Rigsadvokaten følger udviklingen tæt og vurderer i samarbejde med kredsen, om yderligere initiativer bør iværksættes.

Tabel 2 - Kredsvis målopfyldelse: Målopfyldelse fordelt på politikredse

Anmeldelser uden sigtelse

Kreds	Antal				Alder (dage)			
	Baseline	Mål	Status	Difference	Baseline	Mål	Status	Difference
Nordjyllands Politi	363	327	366	-39	112	112	92	20
Østjyllands Politi	639	575	476	99	133	133	113	20
Midt- og Vestjyllands Politi	419	377	350	27	143	143	116	27
Sydøstjyllands Politi	311	280	263	17	109	109	103	6
Syd- og Sønderjyllands Politi	456	388	374	14	128	128	130	-2
Fyns Politi	899	764	782	-18	164	164	148	16
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	572	515	422	93	129	129	116	13
Midt- og Vestsjællands Politi	834	709	688	21	156	156	161	-5
Nordsjællands Politi	934	841	866	-25	202	165	179	-14
Københavns Vestegns Politi	553	498	483	15	123	123	101	22
Københavns Politi	3095	2631	2977	-346	253	165	283	-118
Bornholms Politi	21	19	16	3	78	78	23	55
Danmark i alt	9096	8186	8.063	123	184	166	189	-23

Sigtelser uden afgørelse af tiltalespørgsmål

Kreds	Antal				Alder (dage)			
	Baseline	Mål	Status	Difference	Baseline	Mål	Status	Difference
Nordjyllands Politi	490	441	386	55	148	148	125	23
Østjyllands Politi	804	724	678	46	173	166	156	10
Midt- og Vestjyllands Politi	775	698	651	47	135	135	141	-6
Sydøstjyllands Politi	822	740	665	75	211	166	200	-34
Syd- og Sønderjyllands Politi	1073	912	958	-46	161	161	150	11
Fyns Politi	1001	851	727	124	168	166	145	21
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	581	523	487	36	138	138	91	47
Midt- og Vestsjællands Politi	395	356	487	-131	139	139	96	43
Nordsjællands Politi	923	831	490	341	296	166	166	0
Københavns Vestegns Politi	429	386	360	26	130	130	79	51
Københavns Politi	1683	1515	1628	-113	213	166	207	-41
Bornholms Politi	10	9	15	-6	74	74	101	-27
Danmark i alt	8986	8087	7532	555	184	166	155	11

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til afgørelse af tiltalespørgsmål

Kreds	Baseline	Mål	Status	Difference
Nordjyllands Politi	230	218	145	73
Østjyllands Politi	188	188	175	13
Midt- og Vestjyllands Politi	177	177	144	33
Sydøstjyllands Politi	192	192	177	15
Syd- og Sønderjyllands Politi	201	201	206	-5
Fyns Politi	193	193	252	-59
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	142	142	156	-14
Midt- og Vestsjællands Politi	217	217	148	69
Nordsjællands Politi	408	218	418	-200
Københavns Vestegns Politi	200	200	150	50
Københavns Politi	327	218	218	0
Bornholms Politi	73	73	69	4
Danmark i alt	242	218	202	16

Note til tabel 2: Baseline for 1. halvår er fastlagt ud fra datagrundlaget for udarbejdelsen af handlingsplanen, og målet er fastsat og fordelt mellem politikredsene herefter. Status og difference er opdateret pr. 30. november 2019. Data er opgjort dynamisk.

Personfarlig kriminalitet har højeste prioritet

Handlingsplanen fastslår, at den personfarlige kriminalitet skal prioriteres konsekvent højest i den daglige visitation af indkomne anmeldelser og i håndteringen af ældre sager. Derfor har politiet og anklagemyndigheden i handlingsplanen besluttet at iværksætte følgende tiltag:

- Politikredsene har et elektronisk værktøj (en såkaldt elektronisk sagsstyringsreol), som skal sikre et dagligt overblik over antallet af sager, deres respektive alder samt aktuelle status og placering. Dette gør, at politiet og anklagemyndigheden altid har et aktuelt overblik, der understøtter den konsekvente prioritering af sagerne om personfarlig kriminalitet.
- Samtidig sikrer de eksisterende ambitiøse mål for sager om vold og voldtægt (jf. målene for de såkaldte VVV-sager), at disse sager konsekvent prioriteres højest, samt at de nytilkomne sager håndteres på trods af oprydningsindsatser på gamle sager.
- Som et nyt initiativ har de regionale statsadvokater indført et særligt tilsyn med sager, hvor der har været rejst sigtelse i lang tid. Tilsynet skal sikre, at der i alle tilfælde er tilstrækkelig fremdrift i behandlingen af sagerne. Ordningen indebærer blandt andet, at politikredsene pålægges at orientere statsadvokaterne om alle sager om personfarlig kriminalitet, hvor der er rejst sigtelse, men efter 12 måneder endnu ikke er truffet afgørelse om tiltalespørgsmålet. Politikredsene skal i disse tilfælde forklare sagsforløbet, og statsadvokaten kan konkret bestemme, at der skal tages nye sagsskridt for at sikre fremdrift i sagen.
- De regionale statsadvokater vil herudover skærpe det tilsynsmæssige fokus på politiets behandling af anmeldelser om personfarlig kriminalitet, hvor der ikke er sket sigtelse, selv om der er gået lang tid. Statsadvokaternes tilsyn med disse sager vil blandt andet blive gennemført i form af målrettede tilsynsmøder og stikprøvekontroller.

Status på implementeringen af ovenstående initiativer er følgende:

Rigspolitiet og Rigsadvokaten har fortsat et stort fokus på implementeringen af handlingsplanen og dens målsætninger over for politikredsene. Planen drøftes løbende i Koncernledelsen for politi og anklagemyndighed, ligesom Rigsadvokaten i fællesskab med Rigspolitiet fremadrettet afholder videomøder med advokaturchefer i politikredsene og de regionale statsadvokater hver 14. dag for at sikre det rette fokus.

Rigsadvokaten og Rigspolitiet arbejder videre med at tilpasse eksisterende ledelsesinformation, så politikredsene har adgang til aktuel ledelsesinformation til driftsstyring, underretning og løbende opfølgning på de sager og sigtelser, der er omfattet af handlingsplanen.

For en uddybet status på tiltag implementeret i Rigspolitiet, hos Rigsadvokaten, hos de regionale statsadvokater og politikredsene kan der henvises til afrapporteringen for oktober måned.

Underretning af forurettede i sager om personfarlig kriminalitet

Handlingsplanen fastslår, at politikredsene er forpligtede til at holde den forurettede borger underrettet. Senest seks måneder efter anmeldelse af en sag om personfarlig kriminalitet skal borgeren således underrettes om status og sagens videre forløb. Derfor har politiet og anklagemyndigheden besluttet at iværksætte følgende:

- Der indføres en ordning, hvor politiet eller anklagemyndigheden, når der er forløbet seks måneder fra tidspunktet for anmeldelsen i sager om personfarlig kriminalitet, uden at der er truffet afgørelse i sagen, skal tage kontakt til den forurettede borger og orientere om sagens forløb. I det omfang det er muligt, skal politiet og anklagemyndigheden orientere den forurettede om det forventede tidspunkt for sagens afgørelse og om andre forhold, der kan være relevante for den forurettede. Orienteringen skal ske i alle tilfælde, hvor den forurettede ikke allerede er orienteret om sagens forløb mv. af en kontaktperson i medfør af kontaktpersonordningen.
- I forhold til den konkrete behandling af straffesagerne er der i bekendtgørelse nr. 1108 af 21. september 2007 og afsnittet i Rigsadvokatens meddelelse om vejledning af forurettede fastsat retningslinjer for politiets og anklagemyndighedens pligt til at vejlede og orientere forurettede i straffesager og til at udpege en kontaktperson for forurettede. Der iværksættes et tilsyn med, at disse retningslinjer og den nye underretningsordning følges.

Status på implementeringen af ovenstående initiativer er følgende:

Rigspolitiet følger løbende op på, at underretningspligten overholdes. I den forbindelse er der siden 5. november 2019 blevet implementeret en tilpasning af politiets sagsstyrings-

system, POLSAS, så politikredsene direkte på sagen kan registrere – ved anvendelse af en dispositionskode - at underretningen er gennemført.

Side 8

Tabel 3 – Status på anvendelse af dispositionskoder ifm. underretning sager om personfarlig kriminalitet i perioden 5. november – 5. december 2019

Kreds	Antal
Nordjylland	131
Østjylland	362
Midt- og Vestjylland	72
Sydøstjylland	139
Syd- og Sønderjylland	350
Fyn	1.082
Sydsjælland og Lolland-Falster	130
Midt- og Vestsjælland	274
Nordsjælland	220
Københavns Vestegn	187
København	1.251
Danmark i alt	4.198

KILDE: QlikView. Dispositioner, dynamiske data. Dispositionskoderne "2273 - Kontakt til FOU/VID - kontaktpersonordning" og "2274 - Underretning af FOU - personfarlig kriminalitet"

Tabel 3 viser, at politikredsene på en måned har anvendt dispositionskoder til at registrere underretninger 4.198 gange. Alle politikredse har siden etablering af dispositionskoderne underrettet borgere jf. underretningspligten undtagen Bornholm, der grundet den meget lille beholdning ikke har relevante sager at underrette i.

Som det fremgår, varierer antallet af underretninger meget fra kreds til kreds. En af årsagerne til dette er, at det i høj grad varierer, hvor mange sager den relevante kreds har, hvor der seks måneder efter anmeldelsestidspunktet ikke er rejst sigtelse, og der derfor er pligt til underretning.

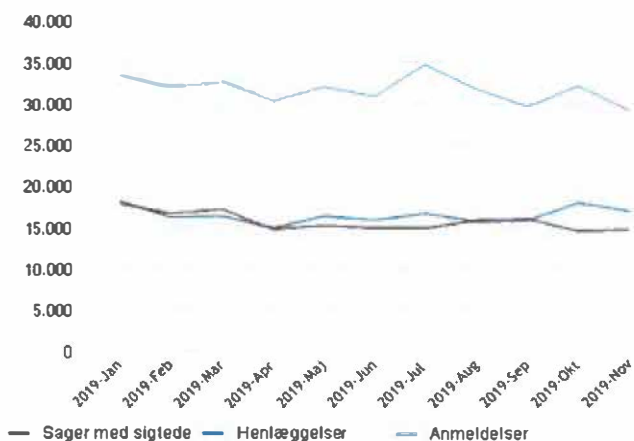
Det kan oplyses, at det har været nødvendigt at tilpasse registreringen af underretningen, så kredsene hele tiden kan følge de relevante sager, som de skal underrette i. Derfor anvendes disse dispositionskoder også til at registrere, hvis der ikke er en relevant forurettet at underrette. Det kan eksempelvis være i tilfælde, hvor der er afsagt trusler, der ikke er personhenførbare (for eksempel mod politiet mere generelt), hvor forurettede ikke kan identificeres (typisk sager om børneporno) eller i sager, hvor forurettede er død, og der ikke er relevante pårørende at underrette. Politikredsene har registreret, at der ikke er en relevant forurettet at underrette 320 gange i perioden fra 5. november – 5. december 2019. De regionale statsadvokaters tilsyn med underretningspligten vil indebære et tilsyn med, at der bliver underrettet i de rigtige sager – herunder om der er en relevant forurettet at underrette.

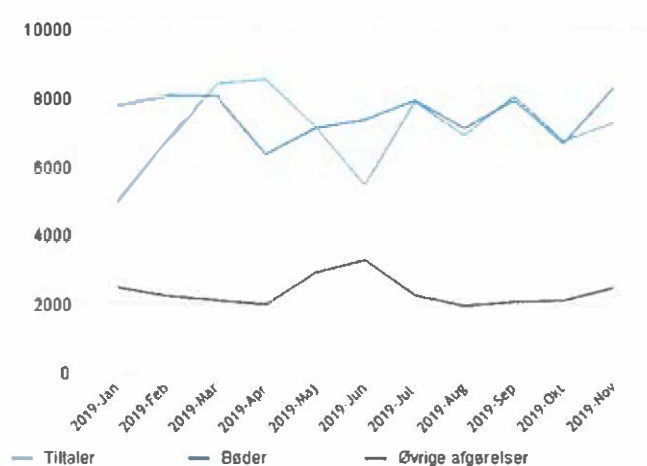
Opgørelse af udviklingen i anden kriminalitet

Prioriteringen af sager om personfarlig kriminalitet vil få betydning for behandlingen af andre straffesager. Dette er særligt tilfældet i anklagemyndigheden, der med den nuværende ressourcesituation ikke har mulighed for at behandle flere sager, men som alene kan prioritere ressourcerne til forskellige typer af sager. Også i den anledning følger Rigspolitiet og Rigsadvokaten løbende den generelle kriminalitetsudvikling. Figur 3 og 4 viser udviklingen i behandlingen af henholdsvis anmeldelser, sigtelser og henlæggelser (figur 3) samt tiltaler, øvrige afgørelser og bøder (figur 4) i 2019 fordelt på måneder. Figurerne omfatter al kriminalitet bortset fra personfarlig kriminalitet og færdselssager, da antallet af færdselssager fylder meget antalsmæssigt sammenlignet med de resterende straffesager.

Figur 3: Anmeldelser, henlæggelser og sigtelser i 2019 fordelt på måneder – al anden kriminalitet ekskl. Færdsel

Figur 4: Tiltaler, bøder og øvrige afgørelser i 2019 fordelt på måneder – al anden kriminalitet ekskl. Færdsel

Note:

Figur 3 omfatter anmeldelser, sigtelser og henlæggelser opgjort som antal sager, og figur 4 omfatter tiltaler, øvrige afgørelser og bøder opgjort som antal forhold. En sag svarer til et journalnummer i POLSAS, og et forhold svarer til en person sigtet på en sag. Der kan være flere personer sigtet i en sag/flere forhold i en sag. Data er opgjort dynamisk, hvorfor efteropdateringer af sagerne i POLSAS kan påvirke antallet af sager og forhold bagud i tid. Figurerne kan således ændre sig for de enkelte måneder som følge af efteropdateringer af sagerne i POLSAS.

